بررسی فراوانی، مال اکلوژن، فلوئورزیس، ضایعات پریودنت و پوسیدگی دندان در کودکان ۱۱ و ۱۲ ساله پابدانا و طغرالجرد.

نوشتهٔ آقای محمد کاظم کاظمی *

مقاله علمی

در مراحل آخر چاپ این شماره، مقالهٔ حاضر بدستمان رسید چون ستون بهداشتکاران را قبلا" پر کرده بودیم، تصمیم گرفتیم با توجه به تحقیق قابل توجه آقای محمد کاظم کاظمی آنرا در شمار مقالات اصلی به چاپ برسانیم.

مقدمه:

از آنجا که آگاهی از وضعیت سلامت دهان و دندانهای کودکان بخصوص در سن ۱۲ سالگی میتواند در جهت پیشگیری از ضایعات دهان و دندان و ارائه بهتر خدمات دندانپزشکی موثر باشد تصمیم گرفته شد تا آماری از میانگین D.M.F و همچنین وضع پریودنت ـ مال اکلوژن در کودکان ۱۱ و ۱۲ ساله مدرسه رو منطقه انجام گیرد در ضمن بعلت شیوع فلوئوروزیس در بین مردم این منطقه بررسی فراوانی فلوئوروزیس نیز انجام گرفت.

جامعه آماری:

جامعه آماری ما را کلاسهای پنجم دبستان پابدانا و طغرالجرد تشکیل میدادند که اکثر این کودکان در گروه سنی ۱۱ تا ۱۲ سال قرار داشتند (تاریخ آمارگیری بهار ۶۹).

مجموع کل ۱۱ و ۱۲ ساله‌های پابدانا و طغرالجرد ۹۳۵ نفر میشوند که در کلاسهای پنجم و اول راهنمایی مشغول به تحصیل هستند. نمونه‌های آماری ما از دانش‌آموزان

* بهداشتکاران دهان و دندان مرکز بهداشتی درمانی طغرل‌جرد کرمان

پنجم ابتدایی پنج دبستان پابدانا و ظفرالجرد که ۲ دبستان دخترانه ۲ دبستان پسرانه و تنها دبستان ظفرالجرد مختلط بود. دانش آموزان، ۱۱ و ۱۲ ساله با هماهنگی با مدیران مدارس کاملا" اتفاقی انتخاب شده و با معرفی کتبی مدیران مدارس مذکور به مرکز بهداشتی درمانی لغرالجرد مراجعه نمودند. در ضمن مجموع ساکنین شهرک کارگری پابدانا و ظفرالجرد حدود ۱۵ هزار نفر میباشد.

نحوهٔ کار:

بررسی اپیدمیولوژیکی فوق با استفاده از فرم خلاصه شده ارزیابی سلامت دهان و دندان که توسط سازمان جهانی بهداشت تنظیم گردیده و توسط آقای دکتر مهرداد ترجمه شده انجام گردید. دانش‌آموزان هر روز در گروههای ده نفره به مرکز مراجعه و معاینه گردیدند. جدول آماری FT.MT.DT ومیانگین D.M.F.T فلوئوروزیس،وضع پریودنت، مال اکلوژن و نمودارهای آن به پیوست بطور مشروح، آمده است.

نتیجه:

بالا بودن میزان پوسیدگی (بالاتر از ۳) در کودکان پابدانا معلول چند علت است که بطور خلاصه بدانها اشاره میگردد. اکثریت قریب به اتفاق دانش آموزان معاینه شده فرزندان کارگران منطقه ذغالسنگ پابدانا هستند که از نواحی مختلف استان کرمان و دیگر استانها جهت کار در معدن ذغالسنگ به این منطقه مهاجرت نموده‌اند و در شهرک کارگری که در مجاورت دهستان ظفرالجرد احداث شده است اسکان دارند جمعیت این خانواده‌ها بالا و گاه تا ۱۰ فرزند میباشد. و در خانه‌های ۲ تا ۳ اتاقی زندگی می‌کنند. والدین این دانش آموزان عموما" بیسواد یا کم سواد هستند و از رشد فرهنگی مطلوبی برخوردار نیستند مصرف انواع شیرینیجات در بین این دانش آموزان از سنین طفولیت جهت راضی نگه داشتن انبوه کودکان خانواده رایج است وجود مادرانی بچه بغل با چندین فرزند همراه که مشغول صرف انواع خوراکیهای ارزان قیمت و آنچه که بیشتر برای بچه‌ها راضی کننده است (شیرینیجات) در معابر شهرک امری عادی است. با توجه به موارد بالا هر چند که آموزش صحیح و سیستماتیک بهداشت وارائه خدمات کافی و کامل دندانپزشکی میتواند نقش موثری در ارتقاء سطح بهداشت و پیشگیری از پوسیدگی داشته باشد اما بدون توجه به

مشکلات فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی چنین جوامعی به تنهایی کافی نیست.

شیوع فلوئوروزیس:

فلوئوروزیس در دندانهای کودکان این منطقه رایج است و در آن تعداد از افراد که متولدین بخش کوهبنان ویزدان آباد زرند هستند بیشتر به چشم می‌خورد از میزان فلوئورآب مشروب کوهبنان ویزدان آباد اطلاعی در دست نیست. اما مرکز بهداشت زرند در گزارش مورخه ۶۶/۹/۲۲ ـ ۶۰۳۰/م‌ب که توسط نگارنده تقاضا شده بود میزان فلوئورآب مشروب تقاضا شده بود میزان فلوئور آب مشروب لغرالجرد و شهرک پابدانا را ۰/۴ P.P.M اعلام کرده است که با توجه به تنوع چاههای آب مشروب در گذشته مشخص نیست که این میزان فلوئور در ۱۱ تا ۱۲ سال پیش نیزصادق باشد.

نکته:

از میان ۱۱۸ نفر دانش‌آموز معاینه شده ۹ نفر دارای دندانهای پر شده بودند که در بررسی مشخص شد که ۶ نفرآنها در کلینیک بهداشت دهان و درمان طغرالجرد و ۳ نفر آنها در مطبهای دندانپزشکی شهری در ۲ تا ۴ سال گذشته اقدام به پر کردن دندانهای خود نموده بودند که همه آنها مجددا" دچار عود پوسیدگی شده و در ارزیابی جزء دندانهای پوسیده محسوب گردیدند. علیرغم توصیه‌های بهداشتی در سنوات گذشته توسط این واحد و دیگر مراجع در این آمارگیری مشخص شد که هیچ کدام از دانش آموزان معاینه شده دارای عادت مسواک زدن مرتب (حداقل یکبار در شبانه روز) نبوده‌اند.

جدول DATA اطلاعات آماری جمع‌آوری شده و استخراج شده از فرم جداول آماری از تعداد ۵ دبستان که ۲ واحد آن پسرانه و ۲ واحد دخترانه و یک واحد مختلطبوده جمعاً تعداد ۹۳۵ نفر که از آنها ۴۲۶ نفر دختر و ۵۰۹ نفر پسر در گروه سنی ۱۱ ـ الی ۱۲ سال جامعه، آماری را تشکیل داده‌اند که از این جامعه بصورت موردی نمونه‌گیری شده است.

تعداد کل	تعداد پسر	تعداد دختر	معاینه DT در نمونه			معاینه F در نمونه			معاینه MT در نمونه			معاینه D.M.F.T در نمونه		
۹۳۵	۵۰۹	۴۲۶	تعداد نمونه	جمع تعداد DT		تعداد نمونه	جمع تعداد FT		تعداد نمونه	جمع تعداد MT		تعداد نمونه	جمع تعداد D.M.F.T	
تعداد نمونه		۶۳		سری	دائمی		شیری	دائمی		شیری	دائمی		شیری	دائمی
			۶۳ دختر	۱۳۲	۲۵۰	۶۳ دختر	—	—	۶۳ دختر	۱۱	۱	۶۳ دختر	۱۲۳	۲۵۱
			۵۵ پسر	۱۳۳	۱۹۹	۵۵ پسر	—	—	۵۵ پسر	۱۹	۲	۵۵ پسر	۱۵۲	۲۰۱

جدول و نمودار توزیع فراوانی مال اکلوژن وضع پریودنت و فلوئوروزیس درکودکان ۱۱-۱۲ ساله مدرسه روپاندانا و طغرالجرد به تفکیک جنسیت.

نوع عارضه	تعداد کل ۵۰۹	پسران			تعداد کل ۴۲۶	دختران		
	نمونه ۶۱	میزان ابتلاء	تعداد موجود در نمونه	درصد	نمونه ۶۰	میزان ابتلاء	تعداد موجود در نمونه	درصد
مال اکلوزیون	طبیعی		۶	۹/۸۳	طبیعی		۵	۸/۳۳
	جزئی		۴۳	۷۰/۵	جزئی		۴۴	۷۳/۳۴
	متوسط یا شدید		۱۲	۱۹/۶۷	متوسط یا شدید		۱۱	۱۸/۳۳
وضع پریودنت	طبیعی		۰	۰	طبیعی		۰	۰
	خون می‌آید		۳۲	۵۲/۴۶	خون می‌آید		۳۶	۶۰
	جرم سخت		۲۹	۴۷/۵۴	جرم سخت		۲۴	۴۰
فلوئو روزیس	طبیعی		۴	۶/۶۵	طبیعی		۱۰	۱۶/۶۷
	مشکوک		۸	۱۳/۱۱	مشکوک		۱۶	۲۶/۶۶
	بسیار خفیف		۱۱	۱۸/۰۳	بسیار خفیف		۹/۰	۱۵
	خفیف		۱۲	۱۹/۶۷	خفیف		۱۲	۲۰
	متوسط		۱۹	۳۱/۱۵	متوسط		۱۰	۱۶/۶۷
	شدید		۷	۱۱/۴۸	شدید		۳	۵

جدول میانگین DM.FT.MT.FT.DT

در دانش‌آموزان ۱۲-۱۱ ساله مدرسه‌رو پایدانا طفرالجرد به تفکیک جنسیت.

جدول مقایسه‌ای دندان به حسب شیری. دائمی به تفکیک جنسیت				
میانگین	پسران		دختران	
	شیری	دائمی	شیری	دائمی
DT	۲/۴	۳/۶۱	۲/۰۹	۳/۹۶
FT	———	———	———	———
MT	۰/۳۴	۰/۰۳	۰/۱۷	۰/۰۱
D.M.F.T	۲/۷۶	۳/۶۵	۲/۷۲	۳/۹۸